ANUL IV. -- No. 13
1 Mai 1928

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
şi în românul necinstit şi înstrăinat!“

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al «Ligii Apărării Naţionale Creştine»

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 luni 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA BOB Nr. 7

MPRIMERIA A. ANCA, CHIRIAŞ:
PETRU TIMARIU
CLUJ, STRADA REGINA MARIA Nr. 43

ANUL IV. — Nr. 13 1 Maiu 1928

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Rubrica permanentă

Pentru ca să se ştie

Denunţăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureşenii, de pe urma căruia sătenii de baştină şi-au perdut pădurile ce le aparţineau de veacuri:

Apărătorii, cumpăraţi cu banii lui Iuda, poartă numele:

EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

MIRCEA DJUVARA, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Bucureşti.

VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

Cine ajută pe duşmanii României la bârfirea ţării?

COSTA FORU, de la „anumita presă“ şi

N. GHIULEA, membru în partidul naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

Având în vedere, că Inalta Curte de Casaţie a adjudecat Jidanului Groedel 26.000 iugăre în paguba Maramureşenilor, aşa încât veneticul acaparator a ajuns proprietarul acestui latifundiu forestier; noi cerem cu stăruinţă, în virtutea legii agrare, ca imediat ce va fi ieşit din indiviziune Jidanul Groedel să fie expropriat la fel ca şi ceilalţi proprietari de păduri, pentru ca acele comune de pe valea Vişeului, cari au dreptul după lege, să fie puse în stăpânirea pădurilor, ce le-au aparţinut din moşi-strămoşi.

In discursul rostit la senat, în ziua de 22 Martie 1928, P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan de la Cluj, la discuţia generală a legii Cultelor (vezi revista *Renaşterea*, organul oficial al Eparhiei, No. 14 din 1 Aprilie 1928) a atins chestiunea mizeriei Moţilor provenită din faptul că *„pădurile de mult le-a tăiat dl. Tischler cu concursul bine voitor al politicianilor patentaţi din Ardeal“*.

Ştii, onorate cititor, cine sunt *„politicianii patentaţi“*, cari au ajutat pe Jidanul Tischler să despoaie pe Moţi de averea lor strămoşească? Iată numele celor vinovaţi:

EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

GHEORGHE LEON, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Cluj.

PETRE GROZA, fost ministru averescan.

„INFRĂŢIREA RONÂNEASCĂ“

Documentele consfătuirii de la Focşani

Publicăm mai jos următoarele documente, din care marele public va afla exact cum s'a iniţiat consfătuirea de la Focşani şi la ce rezultat s'a ajuns în urma desbaterilor cari au avut loc în zilele de 20 şi 21 Aprilie 1928.

Documentul No. 1.

Cluj, la 27 Ianuarie 1928.

Stimate Domnule,

„Sunteţi informat desigur, despre cererile venite din toate părţile; atât dela studenţime cât şi dela ceilalţi aderenţi ai noştri — tot mai numeroase şi mai stăruitoare — ca *Unirea să se facă între cele două Ligi*.

Aş putea în acest sens să Vă aduc la cunoştinţă scrisoarea maiorului B. alui Emil Vasiliu Cluj; a studentului Delateişani, din Comitetul de conducere prezidat de dl Cuza; Vă pot comunica demersul stăruitor făcut eri 26 Ianuarie de studentul Fotiade, ca om de încredere a dlui Cuza, pentru ca Dv. să cunoaşteţi starea de spirite în această chestiune care trebue să preocupe pe orice român, care se interesează de progresul L. A. N. C.

Asupra acestei chestiuni m'am întreţinut cu profesorul Şumuleanu care mi-a comunicat în scrisoarea din 19 Ianuarie a. c. următoarele:

„Răspunsul meu e cel al D-tale, adecă revenirea la situaţia din Septemvrie 1925 (Status quo ante bellum) *bine înţeles cu elimenarea netrebnicilor“*.

Din acest răspuns rezultă, că Liga Statutară ar pune două condiţiuni: *respectarea statutelor şi curăţirea organizaţiei intregite de netrebnici.*

Fiind convins, că *Unirea* este absolut necesară în imprejurările de astăzi mai mult ca oricând, fiind şi apropierea alegerilor generale, Vă

rog să bine voiţi a-mi comunica fără întârziere părerea Dv.

După ce voi primi răspunsul Dv. şi al tuturor fruntaşilor către care m'am adresat în aceiaş chestiune, vom avea împreună un schimb de vederi în mod oral, sper în aceiaş casă ospitalitară a Dlui General Macridescu, care a binevoit a ne sta în ajutor şi în toamna anului trecut."

Cu toată stima:

I. C. Cătuneanu,

Preşedintele Ligei Statutare.

*

Documentul No. 2.

Stimate Domnule,

„Având a ne sfătui şi a lua o hotărîre cu privire la regruparea forţelor mişcării naţionaliste creştine într'o Ligă unitară, cum de altfel V'am pus chestiunea în adresa circulară din 27 Ianuarie 1928, Vă rog să binevoiţi a Vă prezenta la Focşani în ziua de 20 Aprilie a. c. Vineri dimineaţa, fixând ca loc de întâlnire casa Dlui General Macridescu."

Cluj la 20 Martie 1928.

Cu distinsă stimă,

I. C. Cătuneanu

*

Documentul No. 3.

Proces-Verbal

Subsemnaţii membri ai Comitetului Central Executiv, ai Marelui Consiliului şi fruntaşi ai L. A. N. C. (Statutare) — in şedinţele de astăzi 20 Aprilie 1928, ţinute la Focşani în casa Dlui General dr Macridescu luând în discuţie-ca punct principal la ordinea zilei — propunerile de renumire şi reorganizare de celor două fracţiuni ale aceleaşi mişcări naţionaliste creştine, propuneri făcute în scris de mai 'nainte, şi verbal în aceste şedinţe, de cunoscuţi luptători ai aceleiaş cauze sfinte, cari cu insistenţă îşi oferă mediaţiunea Dlor, în urma discuţilor avute, am convenit în unanimitate asupra celor ce urmează:

1. Caşi mai 'nainte şi 'ntotdeauna considerăm şi astăzi, că lupta naţională a timpului de faţă în contra periclitări naţiei româneşti de către jidovimea din ţară şi din toată lumea are absoluta nevoe de bună înţelegere şi unirea cât mai strânsă a tuturor forţelor luptătoare în contra aceluiaşi duşman, ale cărui asalturi viclene, îndârjite şi necontenite primejduesc nu numai cultura noastră naţională specifică, nu numai civilizaţia creştină a neamului nostru, ci acaparând amiţiile ţării şi roadele muncii poporului întreg, cotropind oraşele şi subminând temeliile statului român pun în cumpănă viitorul şi viaţa însăşi a naţiei româneşti. Deaceea declarăm: că nu poate fi luptător sincer, desinteresat şi cu judecata normală, ori cine in acest stânt răsboi de apărare ar fi sau ar acţiona in contra ideii de unire a organizaţiilor luptătoare şi contra bunei înţelegeri a luptătorilor.

2. Aşa fiind suntem convinşi că unirea organizaţiilor luptătoare este necesară şi de cea mai mare utilitate pentru interesele supreme ale naţiei româneşti, dar numai un singur fel de numire şi de bună înţelegere: *care ar rămânea nesdruncinată până la sfârşit.* Stabilirea unei uniri şi înţelegeri fără clarificare deplină (şi cu rezerve uimitate) ar duce inevitabil la o nouă sciziune care ar fi de zeci de ori mei rea de cât actuala stare de lucruri. Ar fi catastrofală pentru cauză, descurajând inremediabil massele naţiei noastre.

3. Suntem convinşi că unirea onestă şi sinceră a organizaţiilor luptătoare de astăzi şi buna înţelegere a luptătorilor nu se pot întemeia în mod durabil decât numai pe respectarea şi intangibilitatea doctrinei, a programului, a statutelor şi a regulamentului L. A. N. C din Septembrie 1925 în spiritul şi litera lor. Numai astfel s'ar putea şi s'ar fi putut evita greşelile, cari au produs desbinarea de astăzi prin consfătuirea şi sfaturile frăţeşti impuse de statut şi de regulament.

4. Aşa dar suntem gata să ne unim cu organizaţia prezidată de dl A. C. Cuza pe baza garanţiei că statutul şi regulamentul, prin care s'a mărit L. A. N. C în Sept. 1925 va fi respectat în spiritul şi litera lui, urmând apoi a fi studiată perfecţionarea lor conf. cu articolele cari prevăd aceasta.

5. Pentru eventualitatea că dl A. C. Cuza acceptă acest proces-verbal, declarăm că recunoaştem preşidenţia sa în limitele statutului şi regulamentului urmând ca Dsa să convoace ambele actuale Comitete Centrale în cursul lunei Mai a. c. drept care am încheiat prezentul proces verbal în două exemplare, unul urmând a fi încredinţat Dlor mediatori.

Făcut azi 20 Aprilie 1928 la Focşani.

I. C. Cătuneanu preşedinte, profesor la Univ. Cluj, General Dr. Macridescu v. preşedintele L. A. N. C. Statutare Focşani, Tiţa G. Pavelescu propr. ziarului „Santinela" Focşani, Şt. Peneş exp.-contabil Cluj, 卐 Ion Zelea-Codreanu prof. sec Huşi, Delateişani student Bucureşti, Colonel Cambureanu Focşani, Traian Brăileanu prof. la Univ. Cernăuţi, Gruiţă Ştefănescu comerc. Focşani, Teodor Huţan, prof. secund Cernăuţi R. Statache comuna Focşani, Gh. Dragomir Buzău. Kostia Rovine ziarist Bucureşti, Mihail Caras propr. Focşani, D. Popescu comerc. Bârlad, Dr. Iosif Tăpălagă advocat Rodna-Veche, I. Angelescu deleg. Filialei Câmpina, C. Mihăilescu adv. Brăila, Dr. Donca Manea adv. Galaţi, G. Cârlan prof. secund. Suceava, Cristache Solomon propr. Focşani, Dr. H. Vasiliu med. Botoşani, C. Vasiliu com. Adjud.

*

Documentul No. 4.

Telegramă

General Macridescu, Focşani

Iaşi, 21 Aprilie 1928.

„Cere procesul-verbal Solomon Delateişani."

*

Documentul No. 5.

Copie după scrisoarea Dlui M. Manea omul de încredere al dlui A. C. Cuza, adresată „Dlui Christache Solomon Preşedintele Ligii Apărărei Naţionale Creştine din Focşani în mână" Roman, 17 aprilie 1928. Mult stimate Cocoane Cristache, — După toate chibzuinţele şi consideraţiile în amănunţimi a situaţiei şi ţinând seama de toate interesele cu înlăturarea oricărei susceptibilităţi personale, ce-ar fi putut să se producă cu prilejul acesta, soluţia a fost găsită în redactarea unui proces-verbal cu textul alăturat, cari ar fi să se întocmească şi să se semneze de către acei ce voesc sincer să ia parte la acţiunea unitară a Ligei Apărărei Naţionale Creştine. Am convorbit în privinţa aceasta şi cu dl Profesor A. C. Cuza, cari este dispus să accepte şi dsa această formulă. După semnarea procesului-verbal astfel intocmit cred că ar fi nimerit ca domnul Profesor Cătuneanu şi cine ar mai voi să-l însoţească să vină la Iaşi pentru al prezenta Domnului Profesor A. C. Cuza. Inainte de semnarea procesului verbal, cred că nu este cu putinţă nici un contact personal cu Dsa. In speranţă că rândurile mele vor fi bine venite, vă salut cu toată stima ss. M. Manea".

„P. S. Vă atrag atenţia că în procesul-verbal s'a înlăturat ori-şi-ce amintire a situaţiei anterioare cu aşa zisa „Liga Statutară" care nici nu trebue pomenită."

Formulă dictată dlui Manea de către dl A. C Cuza şi transmisă dlui Ch. Solomon.

„Proces-Verbal

Astăzi Vineri 20 Aprilie 1928. Subsemnaţii.... întrunindu-ne la Focşani în casela dlui.... şi luând în cercetare situaţia ţărei, am hotărât pentru noi şi ca delegaţi ai acelor stăpâniţi de aceleaşi preocupări de interes general:

1. Reintrăm în organizaţia Ligei Apărărei Naţionale Creştine de sub presidenţia supremă a dlui profesor A. C. Cuza, pe baza Doctrinei Programului, Statutului şi Regulamentului în fiinţă astfel precum au fost publicate în „Călăuza Bunilor Români" (Ed III-a Iaşi 1927).

2. Organul central al Ligei Apărărei Naţionale Crelătine va fi ziaru „Apărarea Naţională" de sub presidenţia dlui Profesor A. C. Cuza.

3. Această hotărâre a noastră, se va comunica imediat domnului preşedinte suprem A. C. Cuza la Iaşi.

Drept care am încheiat prezentul proces-verbal."

Pentru conformitate: Focşani la 21 Aprilie, 1928.

ss Colonel Camburean,
ss Nicolae Popa.

*

Documentul No. 6.

„Marele Consiliu, Comitetul Executiv şi Fruntaşi ai Ligii Apărării Naţionale Creştine (statutare) în şedinţa de azi 21 Aprilie 1928, la ora 13 15 luând cunoştinţă de telegrama dlui I. Delateişani mediatorul în vederea împăcării pentru care plecase la Iaşi cu procesul verbal semnat în şedinţa din 20 Aprilie 1928, telegramă prin care se comunică cum că dl A. C. Cuza le-a respins propunera de unire cu revenire la statutele din 1925, iau act de zădărnicirea încercărilor lor de unire lăsând dlui A. C. Cuza întreaga răspundere pentru acest fapt necugetat şi nepatriotic, şi hotărăsc în unanimitate continuarea luptei naţionaliste creştine şi intensificarea organizării pe ţară a Ligii Apărării Naţionale Creştine (statutare), trecând la ordinea zilei."

„Infrăţirea Românească."

Deşi dl A. C. Cuza nu a primit propunerea noastră de unire formulată la Focşani, sperăm totuşi că, în urma intervenţiilor dlui Profesor Paulescu, unirea se va face.

I. C. CĂTUNEANU

Nu uitaţi a-Vă achita abonamentul la timp.

Lumea veche şi Jidanii

Câteva spicuiri din literatura antisemită antică.

Pericolul evreesc pentru omenire n'a fost recunoscut numai în timpurile moderne sau în evul mediu. El a fost remarcat chiar în antichitate ai cărei istorici şi cugetători au dat în nenumărate rânduri alarma, căutând să atragă atenţia lumii civilizate greco-romane asupra năpastei, care, deşi, în o măsură mai redusă decât astăzi, îşi întindea mrejele asupra popoarelor de cultură reală a lumii antice. O serie întreagă de scriitori păgâni şi creştini, oameni de stat, istorici şi filosofi, au demascat, fără milă, apucăturile nefaste ale poporului „ales". Nici unul însă n'a prins atât de plastic caracterul acestui popor fatal, ca genialul istoric roman Tacit[1], neîntrecutul portretist al istoriei romane. Acest minunat analizator de caractere, minte clară şi adânc pătrunzătoare, mai mult psiholog decât povestitor, a dat, în câteva cuvinte, cel mai desăvârşit tablou al psichei jidoveşti. Aprecierile lui cad ca o sentinţă de moarte şi nici odată ele nu au fost mai actuale decât în vremile noastre. Iată cum presintă el neamul lui Israel[2]:

Aceste rituri (ale Iudeilor, privitoare la sacrificii şi cult) oricum vor fi luat naştere, se justifică prin vechimea lor; celelalte rânduelí, însă, blestemate şi scârboase, au prins rădăcini numai datorită stricăciunii morale a poporului evreesc... Ei între ei, ţin cu tărie la cuvântul dat şi repede îşi sar într'ajutor, dar au o ură de moarte pentru toţi ce nu sunt din neamul lor. Nu se aşează la masă cu streinii (goii), nici nu dorm la un loc cu ei şi oricât de porniţi sunt la preacurvie, se feresc de contactul cu femeile de altă lege. Intre dânşii, nimic nu este oprit. Au introdus tăierea împrejur pentru a se deosebi de restul omenirii. Cei ce trec la legea lor, fac acelaş lucru şi cele dintâi îndemnuri şi învăţături ce li se dau acestora sunt: hulirea credinţei strămoşeşti, lăpădarea de patrie şi nesocotirea părinţilor, copiilor şi fraţilor. Totuşi, dau o mare atenţie sporirii neamului lor, căci consideră de păcat a-şi ucide pruncii născuţi peste număr, iar sufletele celor ce mor în luptă sau prin torturi le cred nemuritoare: de aici, dragostea de-a face copii şi dispreţul pentru jertfirea vieţii... Ceremoniile Iudeilor sunt absurde şi josnice".

„Atât timp cât Orientul a stat în stăpânirea Assyrienilor, Mezilor şi Perşilor, Evreii le-au fost cea mai dispreţuită tagmă de slugi. Dupăce se ridicară mai presus Macedonenii, regele Antiochus se strădui să le scoată din cap fanatismul şi să-i aducă la moravurile greceşti, voind să îndrepte această rasă blăstemată, dar fu împiedecat de izbucnirea războiului cu Parţii. — Dintre Romani, cel dintâi care răpuse pe Iudei a fost Cn. Pompeius şi care străbătu în Templu în virtutea dreptului de învingător. Atunci se lămuri că nu se află acolo nici un chip de zeu, că sfânta sfintelor era goală şi tot ministerul deşert".

Superstiţia Jidanilor a fost dată adeseaori ca exemplu de supremă neghiobie. Scriitorul grec Plutarch[1] descrie un caz: *„Dar Iudeii, deşi inamicul aşeza scările la zidurile cetăţii şi le ocupa, stăteau neclintiţi, îmbrăcaţi în zrenţe murdare, cuprinşi de o supertiţie ca într'o plasă, căci era ziua Sâmbetei".*

Odiosul omor ritual e denunţat lumii şi de cei antici. Nu numai un antisemit ca Apion[2] ci şi istorici ca

1 Corn. Tacitus, cel mai mare istoric al Romanilor, a trăit supt împăraţii Nero-Vespasian-Titus, Domitian, Nerva şi Traian.

2 Historiae, cartea V, cap. 5. „Hi ritus quoquo modo inducti antiquitate defenduntur; cetera instituta, sinistra, foeda, pravitate valuere. ...Apud ipsos fides obstinata, misericordia in promptu, sed adversus omnes alios hostile odium. Separati epulis, discreti cubilibus, proiectisima ad libidinem gens, alienarum concubitu abstinent; inter se nihil inlicitum. Circumcidere genitalia instituerunt ut diversitate noscantur. Transgressi in morem corum idem usurpant, nec quicquam prius imbuuntur quam contemnere deos, exuere patriam, parentes, liberos, fratres vilia habere. Augendae tamen multitudini consulitur; nam et necare quemquam ex agnatis nefas, animosque proelio aut supliciis peremtorum aeternos putant: hinc generandi amor et moriendi contemptus... Iudalorum mos absurdus sordidusque". — Cap. 8: „Dum Assyrios penes Medosque et Persas Oriens fuit, despectissima pars servientium; postquam Macedones praepolluere, rex Antiochus demere superstitionem et mores Graecorum dare adnisus quo minus taeterrimam gentem in melius mutaret, Parthorum bello prohibitus est". — Cap. 9. „Romanorum primus Cn. Pompeius Iudaeos domuit templumque inre victoriae ingressus est; inde volgatum nulla intus deum effigie vacuam sedem et inania arcana".

1 Istoric şi filosof grec, a trăit între anii 46 şi 120 p. Chr. — Pasagiul citat e din cartea sa *despre superstiţii.*

2 Invăţat alexandrin, a trăit supt August şi urmaşi. Aproape toate scrierile lui ni s'au pierdut. Câteva din părerile lui ni s'au păstrat la evreul elenizat Iosephus Flavius, (sec. I. p. Chr.), care voia să le combată.

Damocritos[3] ne relatează cum Jidanii *„tot la şapte ani ucid şi jertfesc un strein, tăindu-i carnea în bucăţele“.*

Pentru putoarea caracteristică a acestui neam şi pentru înnăscuta lui obrăznicie să ne stea de mărturie următorul pasagiu din opera istorică a lui Ammianus Marcellinus:[4] *„Trecând (Impăratul Marc Aureliu) prin Palestina, în drumul său spre Egipt, a fost adesea izbit de scârbă, văzând mulţimea Jidanilor puturoşi şi gălăgioşi. Cu acest prilej se spune că, îndurerat, Impăratul a strigat: O, Marcomanilor, Quazilor şi Sarmaţilor, însfârşit mi s'a dat să văz un popor şi mai nesuferit de cât voi“.*

Par'că am vedea de jidanii insolenţi ai vremilor noastre în descrierea părintelui bisericesc din sc. 5, Maximus Taurinensis, atât de plastică şi adevărată: *Căci aceştia (-Evreii) printr'o iscusinţă de neînchipuit se strecoară printre oameni, intră în casa omului, pătrund la tribunale, zăpăcesc capul judecătorilor şi al celor de faţă şi cu cât sunt mai obraznici cu atât reuşesc mai mult. Iar răul acesta nu e ceva nou la ei ci original şi înrădăcinat.*[5]

Exagerata prăsire a Evreilor — de care vorbeşte şi Tacit, — găseşte la un scriitor creştin, Sf. Hieronim, o caracterisare ca aceasta: „Iudeii puiază copiii şi nepoţii ca viermii[6]“.

Exclusivismul jidovesc nu e mai puţin stigmatizat de scriitorii antici, cari nu încetează să le reproşeze acel *odium generis humani* şi să-i arate că Jidanul e un *animal dissociale*[7].

3 Istoric grec, probabil din sec. I. a. Chr. A scris o carte despre Iudei. din care ni s'a păstrat, la un lexicograf târziu, Suidas, notiţa pe care o reproducem.

4 Ultimul mare istoric roman păgân, a trăit în sec. 4 p. Chr. In opera sa istorică caută să imite pe Tacit cu care, de altfel, se înrudeşte şi prin felul cum înţelege istoria. Şi el e un maestru al caracterizărilor. Pasagiul citat e luat din opera sa *Rerum Gestarum libri*, cartea 22-a, cap. 5 şi sună în latineşte: „Ille (sc. Marcus Aurelius) enim cum Palestinam transiret, Aegyptum petens, Iudaeorum fetentium et tumultuantium saepe taedio percitus dolenter dicitur exclamasse: O Marcomanni, O Quadi, O Sarmatae, tandem alios vorbis inquietiores inveni“.

5 In cartea sa *Contra Iudaeos*: „Hi (Iudaei) etenim arte quadam insinuant se hominibus, domos penetrant, ingrediuntur praetoria, aures iudicum et publicas inquietant et ideo magis praevalent quo magis sunt impudentes. Hoc autem non recens in ipsis, sed inveteratum et origінale malum“.

6 „Instar vermiculorum mellant filios et nepotes“.

7 Claudius Rutilius Namatianus, poet latin, născut în Gallia, sec. V. p. Chr. Citatul e din poema: *De reditu suo.*

Deosebirea profundă între morala evreească şi aceea a lumii nesemite era tot atât de cunoscută în vechime ca şi nouă. Tot Tacit o demască cu cuvintele: *„Tot ce pentru noi e sfânt, la Evrei e lucru de ocară şi, invers, tot ce la noi e considerat de păcat, pentru dânşii e iertat“.*[8] Nu e, prin urmare, nici o mirare dacă şi pe acea vreme, elementul jidovesc era privit ca o primejdie reală pentru societate, ca un element desagregant, care prin moravurile pe care le practică nu numai că devenise în ochii lumii civilisate greco-romane o *naţie fărădelege* (*impia gens*), dar prin firea ei recalcitrantă şi veşnic revoltată forma o primejdie pentru Stat: *„Neam grozav de îndărătnic şi veşnic aţâţător“* îi numeşte un apologet creştin din primele secole.

Citatele ar putea fi înmuiţite cu încă câteva. Dar şi acestea ajung să învedereze îndeajuns că aversiunea firească faţă de neamul lui Israel era tot atât de mare în vechea lume ca şi astăzi.

In unele privinţi cei vechi ne-au întrecut chiar, spunând adevăruri asupra Evreilor, cari, ne pun pe gânduri dacă, de pildă, mărturiile jidanilor la procese mai pot fi luate în considerare. Căci iată cum îi cunoaşte pe Jidani Sftul Ambrosiu: *„Popor de o extraordinară încăpăţinare, nestatornic, slugarnic, mult aplecat spre perfidie, care când vrea să audă, aude, când nu vrea, se face surd când îi convine vede, când nu, se face orb“.*[1]

Mai elocventă caracterizare a incapacităţii Jidanilor de a funcţiona ca martori, nici nu se poate pretinde.

DACUS.

8 *Historiae* cartea 5. cap. 4: „Profana illic omnia quae apud nos sacra, rursum concessa apud illos quae nobis incesta“.

1 Durae cervicis populus, lapsu mobilis, humilis, perfidiae promptior, qui aure audit et non audit, oculis videt et non videt“. (Ep. 74).

Cum s'au născut obştiile ţărăneşti

Infiinţarea băncilor populare unită şi cu *nevoia* de pământ a săteanului român au contribuit în primul loc la intemeiarea *„obştiilor de arendare de moşii“*. Lupta cea grea şi hotărâtoare s'a dat între ţărănimea plugară şi între speculantul arendaş. Cele dintâiu obştii s'au întemeiat la *licitaţie*. Multe din instituţiile publice din ţară, proprietari de moşii, îşi dădeau moşiile în arendă conform legiuirilor în vigoare, prin licitaţie publică. La acele licitaţii se prezentau diferiţi concurenţi: jidani, greci, armeni etc. Ţăranii constituiţi în obştie, având bănişorii *adunaţi* în banca populară — îşi desemnau un mandatar sau doi şi-i porneau la licitaţie pentru a lua în arendă moşia unui spital, vre-o moşie de a statului, a Academiei etc. Până a nu se prezenta *noul concurent* obştia, la licitaţiile publice de moşii se petreceau adevărate excrocherii. Epitropii şi administratorii aşezămintelor proprietari de moşii făceau toate matrapazlâcurile — pentru a înlesni pe cutare Jidan sau Armean să ia moşia în arândă. Apoi dacă se prezentau mai mulţi concurenţi, unul mai interesat îi *cumpăra* pe toţi ceialalţi îi făcea să liciteze de formă. Şi din aceste motrapazlâcuri şi excrocherii se alegeau cu pierderi instituţiile şi ţăranii, Instituţiile primeau o arendă derizorie, iar ţăranul, săracul, era exploatat şi supt de lipitoarea arendăşească până în măduva oaselor. Când s'a prezentat *obştia* la licitaţie, s'a produs imediat o asanare morală în toată această operă de gospodărie publică. Mandatarii obştei n'au putut fi nici corupţi şi nici înlăturaţi prin vicleşug dela licitaţie ci aceştia, oameni cunoscători în ale agricultorii, au ştiut până unde se pot ridica cu *oferta* lor în faţa căreia ofertanţii jidani au căzut.

Aceasta a fost prima redută câştigată de plugari în lupta pentru cucerirea *pământului de hrană.*

Deci la temelia băncilor populare s'au născut obştiile ţărăneşti şi odată cu ele a înflorit şi lozinca: „Pământul ţării româneşti trebue să aparţie acelor ce-l muncesc“. Ori unde se întemeia o bancă populară se dădea ca ţintă pentru încurajarea economiei şi agonisirii de bani: *„Cu banii adunaţi în acestă bancă vom lua în arendă moşia cutare“.* Ţăranul îmboldit de această sfântă, sfântă şi arzătoare dorinţă de pământ, rupea şi bucăţica din gura copiilor şi aducea bani la banca din sat. Economiile creşteau, şi entuziasmul pentru cooperaţie strângea tot mai multă lume sub straşina băncii populare unde şi femeile începură a aduna „bani albi pentru zile negre“.

La banca populară din com. Cristeşti Fălticeni, am găsit că (în 1916)

din 300 membri cu capital, aproape 200 erau femei.

Avântul acesta uriaş către cooperaţie la început, s'a isbit de opoziţia îndârjită şi pătimaşă a proprietarilor şi arendaşilor. Frica cea mare şi groaza acestora de cooperaţie se baza pe următoarele trei lucruri:

1. Se temeau că îmbogăţirea şi emanciparea ţărănimei va pricinui scăderea rentei şi nimicirea proprietăţii. Din desbaterile parlamentului din 1860—64 se vede lămurit teama aceasta.

2. Luarea în arendă a moşiilor de către ţărani — se consideră ca o primejdie naţională. Ţărănimea odată intrată pe moşii nu va mai putea fi scoasă din arendăşie iar plata pământului nu se va mai achita nici odată.

3. Cooperaţia va duce negreşit la socialism, la distrugerea proprietăţii etc.

Norocul pentru cooperaţie şi pentru ţărănime a fost că au eşit la *iveală* de arendat moşiile spitalelor. Pe acestea au tăbărât ei şi le-au luat în arendă, dar le-au lucrat omeneşte sau gospodăreşte şi le-au plătit creştineşte, îndoit, împătrit şi chiar înzecit de cum le plăteau Jidanii.

Când au văzut proprietarii şi boerii că ţăranii nu sunt nici comunişti, nici hrăpăreţi, că adică ei plătesc gras pământurile arendate, deodată şi-au schimbat mentalitatea. Plata regulată a arenzii, şi mai ales mult mai ridicată decât aceea ce o plăteau arendaşii, a revoluţionat cu totul sufletul proprietarilor, de unde înainte vreme aceştia fugeau de ţărani, de *obştie*, ca dracul de tămâie, acum începură ei singuri a i căuta să înjghebeze obştia pentru a le da moşiile în arendă. Prin votarea legilor obştiilor săteşti şi statornicirea în această lege a *responsabilităţii solidare*, a tuturor membrilor faţă de proprietarii aceştia au pierdut orice frică, neîncredere în ţărani, şi au început pe capete — a se debarasa de vechii arendaşi: jidani, armeni etc. şi a încredinţa *moşiile* în mânile plugarilor români. Astfel se explică numărul cel mare de obştii ce existau la săvârşirea împroprietăririi din 1921.

Mişcarea aceasta pornită din sufletele dornice *de mai bine* ale învăţătorilor, preoţilor şi a multor alţi fruntaşi ai satelor, a fost neînchipuit de mare şi plină de învăţăminte şi consecinţi bune pentru ambele tabere: boeri şi ţărani cari trăiau în vrăjmăşie de aproape 200 de ani.

De acum înainte capitalul pământ şi capitalul sunător dinpreună cu *munca* masivă şi munca manuală sunt lăsate la libera învoială. Nu mai poate interveni statul ca să protejeze pe unii în contra celorlalţi. Cooperaţia a stricat socoteala acesta a marelui proprietar, a marelui capitalist, cari priveau cu ură şi duşmănie la milioane de braţe muncitoare.

Această ideologie nouă — a contibuit mult la atenuarea luptei de clasă dela noi din ţară. Sunt multe cooperative unde conlucrează laolaltă spre binele ţării şi al neamului: săracul cu bogatul, proprietarul cu muncitorul şi capitalistul cu salahorul.

Inainte vreme idealul unui capitalist era să cumpere o moşie pe care să aibă sate cu oameni săraci lipsiţi pământului: fără nici un plug şi fără nici un bou, ca să-i poată robi şi exploata cât mai *intens*. Cooperaţia a distrus această mentalitate feudală. Orice individ astăzi se consideră ca om şi nimeni nu-l mai poate călca în picioare. Sunt mulţi scriitori la noi în ţară cari au scris volume mari cât postul cel mare în cari dovedesc că cooperaţia n'a adus nici un folos ţării în general şi ţărănimii în special, dar cei ce au lucrat în cooperaţie încă depe la 1895, aceia au simţit şi cunosc bine bunurile nepreţuite câştigate prin această luptă *solidară*. E destul să constatăm că datorită obştiilor ţărăneşti s'au îndepărtat de prin sate o sută de mii de Jidani: arendaşi, crâşmari, morari, băcani, pescari, etc. şi acest rezultat este prea mulţumitor, dar nu e destul numai atât.

ILIE MIHAILESCU
Brăila.

Jidanii sunt cauza că ţăranul moţ a rămas în starea în care se găseşte azi

De un timp încoace mulţi oameni încearcă a arăta care sunt cauzele că poporul român din Munţii Apuseni ai Ardealului: *Moţii* au ajuns în starea în care se găsesc azi.

Toţi spun ce cred despre acest brav popor, unii chiar nimeresc adevăratele cauze, însă cei mai mulţi parcă nu îndrăsnesc să-le spună pe faţă, de aceia m'am decis să scriu aceste rânduri şi să spun ce cred şi eu despre mult pomenitul ţăran moţ, care în timpul din urmă a ajuns să facă ca şi conducătorii ţării să se ocupe de aproape de soartea lui.

Eu, ca unul care fac parte din aceşti Moţi, care am avut fericirea dimpreună cu părinţii şi străbunii mei să mă-nasc între aceşti munţi cu pante repezi şi păraie adânci, cred că-mi fac numai datoria, dacă voi arăta în câteva rânduri de scrisoare, unele din cauzele cari au contribuit şi contribue şi azi, ca Moţul să rămână unde se găseşte. Nu voi scrie aici din auzite sau din cele cetite de prin ziare ci voi scrie din cele ce am văzut şi cele ce văd zilnic.

Dacă s'ar intâmpla ca, condeiul meu ascuţit să sgârie pe unii dintre cei mulţi rog să mă scuze...

— Stăpânii din trecutul de tristă amintire, au încercat multe metode pentru nimicirea acestui brav popor din munţi, începând dela Horia şi până în toamna anului 1918. Din toate metodele lor nu le-a reuşit de cât una singură şi anume:

Să instaleze până şi în cel mai îndepărtat sat sau cătun din munţi, cârciumari jidani. In fiecare sat a venit câte un jidan, urduros, amărît, huiduit ştie Dzeu din ce parte a pământului, aducându-şi toată averea şi tot aranjamentul lui de negustor, în batista de buzunar.

Contele ungur însă avea de grijă, ca la aceşti noi cetăţeni, în fiecare sat să le edifice case, să le deschidă credite ieftine, şi să le arendeze pămăturile ce le aveau.

In felul acesta jidanii protejaţi de conţii unguri, se aşterneau pe muncă; în primul rând deschideau cârciume unde Moţul nostru se obişnui repede a se duce. Jupânul şi noul sătean, ca să-şi arate dragostea faţă de consătenii, le oferi din produsele lui, până atunci necunoscute în multe sate din munţi.

Ţăranul nostru se împretini aşa de repede cu aceşti noi negustori, încât tot timpul liber ce-l avea, îl petrecea în cârciuma acestora. Tot aşa de repede se obişnuiră şi cu rachiul Jidanului, despre care Jidanul spunea; că-i o beutură miraculoasă şi foloseşte la toate bolile, că sănătosului îi măreşte puterea de muncă pofta de mâncare şi alte bazaconii.

Şi se deprinse ţăranul nostru cu cârciumile şi alerga acolo când era supărat; să bea, să-şi uite năcazul; când câştiga ceva, să beie de bucurie, iar când nu avea de lucru, să-i treacă timpul şi să mai audă

câte ceva noutăți dela jupânul, care pe lângă negustorie mai făcea și politică.

Și le turna zilnic jupânul, atravă în pahare și venin în suflete, spunându-le că „popa vostru-i așa; învățătoru-i așa... primarul, pe dincolo...“ și așa mai departe. Și din acestea mai ales după ce se ameţeau de beuturi se luau la ceartă, din care se încăierau la bătaie. Jidanul la cel bătut îi tocmea căruță, sau îi da căruța lui și-l trimitea la Doctorul jidan, săi facă certificat medical și la advocatul jidan să intenteze procesul.

După ce acești urduroși începeau a se curăța de murdăria ce era pe ei la venire, după ce le scădea cocoașa din spate și începea a le crește burta, aduceau pe alți cârciumari să se ocupe cu lucruri așa mici, iar ei începeau a face negustorie mai mare cu lemne, acaparând, rând pe rând, toate pădurile bieților Români în schimbul alor câteva butoaie de rachiu și în schimbul neînsemnatelor sume de bani pe care acești pui de viperă le-au împrumutat sătenilor, cu dobândă de „doi husoși pe săptămână, după cinci zloți...“ 400% și cu toate acestea țăranii noștri atâta încredere aveau în acești perciunați, încât a comuna curat românească; Poieni, înainte cu 30 de ani și-a ales ca primar comunal pe un Jidan cu numele Knopff.

Pe lângă că acești Jidani aduceau foloase celor ce i-au trimis în munți, (Conților unguri) distrugând acel brav popor fizicește, materialicește și moralicește, mai aduceau și alte foloase statului maghiar, foarte însemnate pentru el, acești perciunați erau și un fel de agenți ai siguranței maghiare. Când intrau jandarmii unguri în comună mergeau direct la Jidan și se informau, apoi vai de pielea acelui Român, care cuteza să zică ceva jupânului, acela era considerat drept trădător de țară, pentru care sălbatecul cu penele de cocoș, nu cruța patul puștei și vârful baionetei...

Din cele de mai sus se poate ușor constata, cum jupânul Tischler a acaparat șasesprezece mii de jugere pădure și a ajuns se se cânte:

Din Câmpeni până 'n Bihor
Toți slujim lui Tischler Mor...

și cu toate acestea, încă și azi se mai găsesc oameni cari să-l sprijinească și stau alături de el și de alți frați de ai lui, în Consiliile lor de Administrație, de unde aceștia cari au uitat de neamul lor și de suferințele lui încasează tantieme grase pentru că stau paravan, după care acești dușmani neîmpăcați ai neamului românesc fac cele mai mârșave afaceri și din cari contribuiesc cu sume însemnate la acei ce uneltesc contra scumpei noastre patrii, ponegrindu-ne țara și pe noi în străinătate.

Oare nu li-e rușine? Dacă voiesc să facă afaceri n'ar putea face fără de Jidani?...

Din cele de mai sus se poate vedea, că una din cauzele și cea mai mare, că poporul din munți a ajuns în starea de plâns în care se găsește, sunt Jidanii și numai ei!

Care ar fi măsurile de indreptare a acestor stări?

1. Scoaterea Jidanilor din munți, sau mai bine zis anularea tuturor autorizațiilor de exploatare ce se găsesc în mâinile lor;

2. Anularea tuturor brevetelor de beuturi spirtuoase dela Jidani;

3. Schimbarea tuturor funcționarilor străini, și inlocuirea lor cu Români;

4. Inființarea de bănci populare și Cooperative;

5. Propagundă economică sanitară și culturală cu graiu viu și în scris;

6. Micșorarea numărului cârciumelor și mărirea numărului școalelor.

7. Destituirea preoților și învățătorilor cari nu-și fac datoria și încurajați cei vrednici;

8. Inființarea de Case naționale: săli de lectură adunări și petreceri unde să poată țăranul să se adune la sfat, etc., și în sărbători să nu fie silit să stea în cârciumă;

9. Respectarea repausului dumінecal; pierderea brevetului la prima oară a celui care ar contraveni;

10. O mai intețită propagandă pt. îmbunătățirea rassei vitelor.

Dacă aceste zece puncte s'ar realiza, starea Moțului în scurt timp s'ar schimba; se intelege că și intelectualii satelor ar avea partea lor de muncă grea dupăcum până acum au dovedit dragoste față de poporul din care s'au ridicat.

Sunt însă unii pe care în loc de luminători, s'ar putea numi întunecătorii poporului din munți. Se găsesc între aceștia cari în loc să-l deștepte îl fac de crede și acum în superstiții, în farmece și alte fleacuri, pentru care încasează sume grase dela o mulțime de naivi, cari dacă merg la Domnia-sa și se plâng că le întarcă vacile și nu au lapte, în loc să le deie sfaturi cum să le hrănească și îngrijească, le descântă în sare, ca să nu se apropie strigorii de ele. De merge cineva că are un bolnav în familie, în loc să-l indrumeze la medic, îi spune *„că i de făcătură“* și pentru suma cutare *„îl desleagă“*. Dacă se plânge cineva că i s'a furat vre-un lucru spune: „Că-i va face afurisănie“ (blăstăm), și așa mai departe.

Curioșii, ca să știe cine le face acestea, întrebe pe Mihaiu Baciu din Sabolciu județul Bihor, care pentru că i s'a furat ceva rufărie a alergat circa 120 km. în două rânduri să se facă *afurisănie* pe hoț, plătind la tren: 2 bilete clasa III. à 126.—: Lei 252.— a doua oara 2 bilete clasa III. à 126.—: Lei 252. Total 504 Lei., a mai plătit pentru șapte afurisănii mici à 100 Lei 700, și pentru una mare Lei 300, a pierdut timp de lucru în două drumuri câte trei zile, în total șase zile, socotite cu 80 lei pe zi Lei 480, alte cheltuieli mărunte Lei 100, în total Lei 2084, prețul unui vițel de un an sau a unui porc gras, pentru niște afurisiri care n'ar trebui să le facă cine le face.

Apoi se mai întreabă unii că de ce a ajuns Moțul în acest hal? Când stăpânii de eri îl distrugeau prin toate mijloacele, iar unii din pretinșii luminători îl intunecă și azi. — Când acești din urmă, pe un bolnav în loc să-l îndrumeze la medic, îi deschide „Pascălia“? Iar Jidanii i-au obișnuit cu rachiu și cu petrecerea timpului liber în cârciume unde atât s'au obișnuit, încât am văzut oameni adunându-se în jurul unei cârciume, și la câteva săptămâni după ce aceia cârciumă a fost închisă și părăsită.

Iată adevărata cauză că acest popor a ajuns unde a ajuns. Aceasta au pricinuit-o jidanii și numai jidanii. Iar pentru că nu s'a alarmat nimeni până acum vina a poartă unii dintre intunecătorii poporului pe care statul îi plătește, pentru luminarea poporului.

Bologa, la 21 Aprilie. 1928.

Ioan Potra.

Cauza pentru care a întârziat apariția Revistei noastre.

Revista urma să fie expediată Sâmbătă în 28 Aprilie a. c. Formele de tipar fiind paginate urmau să fie așezate în mașină, dar culegătorul tipograf Auslender Mór — jidan sadea, — rupe legăturile la două pagini de revistă, iar literile s'au împrăștiat. Fiind nevoe de o nouă culegere, expediția s'a putut face abia în 1 Mai — cu o întârziere de două zile.

Iată domnule Cetitor cum Jidanul — unealta deavolului — caută zădărnicească tot, ce nu-i servește scopurile sale mârșave.

O simplă întrebare în legătura cu Adunarea dela Alba-Iulia

Intrebăm pe fruntaşii partidului naţional-ţărănit, al căror modest colaborator am fost în vremuri grele, la cari am ţinut şi ţin, — dacă înaintea poporului ce se va aduna în ziua de 6 Mai la Alba-Iulia, înţelege să făgăduiască aplicarea punctului 1. din hotărîrile de la 1 Decembre 1918, unde se prevede pentru minorităţi un regim incompatibil cu suveranitatea statului român.

Iată ce cuprinde punctul 1: „Deplina libertate naţională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va întruni, administra şi judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său şi fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare şi la guvernarea ţării în proporţie cu numărul indivizilor ce-l locuesc".

Dacă promiteţi aplicarea acestei dispoziţii ad literam, care vorbeşte dela sine, ce s'ar alege din această ţară, cum s'ar descompune unitatea ei politică şi naţională, ce chaos babilonic s'ar face aci, la cât iredentism, antipatriotism, duşmănie şi luptă între elementul băştinaş şi cel minoritar şi la câtă supralicitaţie electorală s'ar da loc, — din două una: ori aduceţi poporul în rătăcire, pentrucă aşa cum este ea pusă — nu se poate aplica, ori dacă venind la putere şi sincer încercaţi a o pune în practică, împrejurările vă vor sili să părăsiţi puterea, aceia cari aţi încercat desmembrarea României intregite cu atât amar de sânge.

Se impun deci lămuriri şi am fi fericiţi, dacă această nenorocită formulă, potrivită numai unei „Unificări cu condiţii" şi bună numai pentru ştirbirea scumpului nostru patrimoniu, a limbei unitare a Statului şi pentru desmembrarea lui, întru salvarea generaţiilor viitoare — odată pentru totdeauna s'ar radia de pe faţa pământului.

COLONEL I. R. BRÂNDUŞA

fost martor la Adunarea din Alba-Iulia 1 Dec. 1918 şi participant la însufleţirea poporului ardelean pentru Unirea fără condiţii.

Răsbunare

MOTTO:

„Dela Nistru pân'la Tisa,
Tot Românul plânsu-mi-s'a
Că nu mai poate străbate,
De-atâta străinătate.

. . . .

Şi străinul te tot paşte
De nu te mai poţi cunoaşte"

(*„Doina" : Eminescu)*

Să plângem şi să ne tânguim, că am ajuns copiii nimănui, că în curând nu vom mai avea acest folnic nume, de Român, ci va fi înlocuit cu cel de Jidan.

Cei in drept, cari ar trebui să-şi dea seama de acest pericol îşi pun vată în urechi şi ochelari negri pe ochi, să nu audă şi să nu vadă strigătele înăbuşite şi asuprite ale naţiunii roase de alcoolul şi bolile anumitor semi-oameni.

Ce a rămas, oare, din mândrul şi viteazul Român de odinioară? A rămas un pitic neputincios, care nu e în stare să ţină piept nici celui mai mic pericol.

Ce a rămas din vitejii Maramureşeni, urmaşi ai independentului Bogdan? Ce a rămas din frumoşii Români ai republicii Câmpulungului moldovenesc? Ce a rămas din nebiruita provincie a Tigheciului? Dar ce a rămas din întreaga Moldovă? şi mai ales acea parte a cărei epitet în drept cuvânt i s'a dat de „veselă grădină" cântată atât de frumos de marii noştri poeţi. Iată atâtea întrebări, cari au unul şi acelaş răspuns: Inconştienţa noastră voită.

Dar până când atâta inconştienţă? Până când vom dormi? Buciumul lui Ştefan cel Mare a sunat, dar noi totuşi nu ne-am trezit. E poate prea dimineaţă? Sau poate atmosfera din afară de hotarele noastre e plină de lăcuste, care întunecă răsăritul soarelui? Dar contra acestor insecte avem mijloace de apărare, puţină voinţă numai.

Dacă partidul naţional liberal susţine că prin „noi înşine" să se ridice ţara, oare nu tot noi, prin noi înşine să ne curăţim de lepra care ne-a cuprins dela cap şi care a ajuns până aproape de tălpi?.

Dacă o parte din pătura noastră socială îşi dă seama de pericolul ţării şi naţiunii nostre — cu regret trebuie să o spun că o prea mică parte — nu poate, însă, străbate acea pătură neagră şi hidoasă, care a pus stăpânire atât pe finanţele ţării, cât şi pe presă.

Două din cele trei puncte ale devizei „lor" şi le-au îndeplinit, mai mult decât ei înşişi doreau; le mai rămâne al treilea punct, care e deja împlinit jumătate: dominarea complectă a „goim"-ilor.

Pentru a-şi ajunge însă scopul dorit — pe lângă alte murdării — se dedau la atacuri şi agresiuni şi tot ei strigă „ajutor" şi scot ca bufniţele noaptea, sunete stridente, atăcându-ne pe noi în anumita presă şi învinuindu-ne de pogromuri în massă.

Dacă s'a spart câteva geamuri, cine e vinovat? Noi, sau agresorii noştri? Dacă vom vedea vre un coleg al nostru atacat de duşmani, cari pândesc orice moment favorabil să ne distrugă, noi să ne punem mâinile în sân şi să ne uităm cum ne omoară?

Dar ca să vedem până unde ajunge impertinenţa şi îndrăsneala jidănească voiu reda un singur exemplu: După spargerea celor câteva geamuri din anul trecut, murdăria „lor" a ajuns până acolo, încât a început a asmuţa ţăranii, contra noastră, a studenţilor, zicând că numai acele sate vor plăti distrugerile, în cari se află studenţi şi vor plăti cu atât mai mult, cu cât mai mulţi studenţi sunt din acel sat. Noi mergând prin satele noastre îşi poate oricine închipui, cât am avut de lucru, până ce i-am putut convinge, arătându-le purul adevăr. Dar câte alte uneltiri de acestea, de cari numai fiii talmudului sunt capabili.

Pierderea noastră aparentă — căci mai bine vom da sângele decât pământul — la Liga Naţiunilor oare cui i se datoreşte? Nu tot acestor semi-oameni, cari ne au trădat, ne tradează şi ne vor trada scumpa noastră patrie, câştigată cu sângele părinţilor noştri?

Părinţii noştrii şi-au vărsat sângele şi şi-au dat viaţa, iar noi, cerşim mila altora.

Conducătorii noştrii, înloc să dea

bruse şi ajutoare fiilor celor cari şi-au dat viaţa, pentru avutul lor şi al nostru al tuturora, ei ajută pe străinii neamului nostru, în schimb, ei, drept recompensă, ne bat colegii noştri la Paris, pe lângă că ne ponegresc ţara, în faţa lumii întregi.

Totuşi ei provocătorii şi ei nevinovaţii? Ei agitatorii şi ei cer răsbunare?

Dar până când atâta somnolenţă? Până când vor abuza de bunătatea noastră? Până când îşi vor bate joc de noi?

Să ne trezim!

Cum ne vom trezi, însă, dacă noi înşine dăm mâna cu ei şi-i ajutăm să ne tradăm pe noi înşine, pentru ca molima jidănească să ne cuprindă statul nostru?

Pânza păienjenului s'a întrodus în toate ramurile de conducere şi pe zi ce merge se întinde din ce în ce mai mult, până ce într'o bună zi — când conducătorii partidelor noastre politice îşi vor da seama, dar va fi prea târziu — Vom avea o Rusie românească. Pânza păianjenului s'a întins deja asupra tuturor partidelor, şi sondează 'sucul dulce al tuturor conducătorilor noştri şi prin ei al poporului întreg.

Conducătorii partidelor politice îşi dau perfect seama de pericolul intim ce ne ameninţă, şi care e mai primejdios decât cel extern.

Un măr dacă începe a putrezi în partea externă, o vezi, o curăţi, arunci partea putredă, iar din rest tot ai un folos; dar când mărul putrezeşte din lăuntru şi ajungând putrezirea la suprafaţă, e prea târziu, nu mai poţi face cu el nimic, nu mai e de nici un folos, înzadar ne-am încerca să dăm la o parte partea putredă, căci cu cât vom merge mai adânc, cu atât va fi mai distrus. Se pare că tocmai statul nostru sufere de o astfel de încercare.

Partidele politice, cari se numesc naţionale — dar mai bine s'ar potrivi înaintea cuvântului naţional, prepoziţia „inter" — se luptă între otaltă, se batjocuresc şi se înjură parlamentar, câştigându-şi ură înaintea poporului. Profită totuşi, cineva depe urma acestor neînţelegeri; acei cineva îi cunoaştem cu toţii.

Dar tot ei sunt acei cari aduc învrăjbire între partide, pentru a-şi vârî cât mai adâuc mrejele în sufletele celor ce într'un moment dat nu-şi dau seama ce fac.

Din imprudenţa conducătorilor noştri suferim cu toţii şi mai ales ţăranul, care pe zi ce merge, în loc să-i fie mai bine, să progreseze în urma împroprietăririi, el regresează, fiindcă banul nu mai e românesc, iar câştigul ţăranului, merge în mâini străine.

Prin satele noastre româneşti, nu mai vezi bărbaţi viguroşi, plini de viaţă, neveste vesele şi fetiţe sglobii, ci toţi sunt posomorîţi, întunecaţi şi îmbătrâniţi înainte de vreme. Cauza? mizeria, nedreptatea şi grija de viitorul ce ne aşteaptă. Oare până când atâta suferinţă? Păharul este plin. Funia a înconjurat gâtul. Ceasul al unsprezecelea a trecut.

Conducătorii partidelor politice au căzut într'o letargie conştientă şi nu văd mai departe de nasul lor, să se deştepte, până nu ajungem în România la o întroducere a bolşevismului din Rusia.

V. FÂŞCU
stud. în teologie, Cluj

Activitatea L. A. N. C.

Pe terenul Cooperaţiei şi în serviciul — Propagandei pentru Aviaţia Română

Liga ş'a ţinuţ de plăcută datorinţă să contribue efectiv şi prompt pe ambele tărâmuri. — Să arătăm cazurile.

In comuna Ciuguzel din jud. Alba s,a înfiinţat o cooperativă de bucate, şi o secţie de bancă după felul „Ajută-te Române" din Cluj.

Pentru îndrumarea acestei cooperative pe calea cea bună, şi încurajarea membrilor la muncă; Comitetul L. A. N. C. din Cluj — l'a însărcinat pe dl Ştefan Peneş expert contabil să se prezinte în Ciuguzel pe ziua de 1 April 1928.

In faţa unei asistenţe numeroase bărbaţi şi femei delegatul Ligei a arătat importanţa Cooperativei, a îndemnat pe săteni să se înscrie cu toţi în Cooperativă şi să lucreze cu cinstea şi cu sârguinţa unei albine. — Trecând dela cooperaţie dl Ştefan Peneş explică problema aviaţiei şi necesitatea de a ne crea o flotă aeriană puternică, care să ne apere glia strămoşească de atacurile duşmanilor prea numeroşi. Indeamnă pe ascultători să facă o listă de subscripţie şi să arate, că comuna Ciuguzel voeşte sa fie de exemplu altor comune.

In Dobra jud. Hunedoara a fost delegat să ţină o conferinţă despre aviaţie — în ziua de Florii 8 Aprilie 1928 dl Ştefan Peneş. — După serviciul divin şi porastasul făcut pentru pomenirea aviatorilor morţi din 1912 până azi — s'a vestit să la 4 oare după masă în grădina hotelului Coroana, se va ţine conferinţa despre aviaţie a delegatului dela Cluj — însoţită de nişte cântări şi declamări.

Adunarea a fost deschisă printr'o cântare executată de copii de şcoală — a urmat apoi declamarea poesiei „România Mare" de o fetiţă din şcoală.

Dl Ştefan Peneş arată jertfele, cu preţul cărora s'a făurit România Mare, datoria ce ne revine nouă Românilor în viaţă de a apără şi de a întări hotarele actuale, precum şi pofta vecinilor dela răsărit, dela apus şi dela sud de a ne ataca în tot momeutul. — Şi cum războiul viitor se va desfăşura pe calea aerului avem datorinţa să ne completăm şi desăvârsim flotila aeriană. — Lăsând la o parte certele, intrigile, şi defăimările, să contribuim fiecare din sărăcia noastră, pentru a ne spori numărul avioanelor.

A urmat apoi o cântare executată de corul mixt din Dobra — *„Slavă ţie Rege"*, iar dl Protopop. Iosif Morariu a încheiat adunarea, mulţumind conferenţiarului şi comunicând subscrierile făcute, a cerut contribuţia fiecăruia din cei prezenţi. — După ce au semnat Doamnele şi Domnii, au venit copilaşii de şcoală, cu câte un leu şi doi cât avea fiecare. — pe care îi da pentru Aviaţia Română. — A fost un tablou inpresionant contribuţia copiilor de şcoală — *oare vor înţelege cei mari şi bănoşi pe aceste tinere vlăstare*?

*

Activitatea L. A. N. C. în judeţul Cluj. Membri ai L. A. N. C. organizaţia judeţului Cluj au început turneul de reorganizare şi de propagandă în comunele din judeţul Cluj.

După conferinţa ţinută la Mănăştur (vezi Nr. 11 al Infrăţirii Româneşti din 1 IV. 1928) din partea dlui prof. N. Popa, cu scopul de combatere al sectelor religioase, s'au mai ţinut astfel de întruniri în comunele Feleac (la 25. III. a. c.,) Someşeni (la 1. IV. a. c.,) Ciucea şi Bologa (la 8. IV. a. c.)

Pretutindeni publicul în număr mare a ascultat cu deosebit interes sfaturile şi îndrumările date de aceşti membri ai L. A. N. C., cari în cuvântările şi convorbirile lor, au arătat primejdia jidovească, în special din punctul de vedere al sectelor religioase cari sunt produ-

sul argintului lui Izrael în scopul dismembrării cât mai multiple a creştinismului; au îndemnat la încetarea luptelor confesionale şi regionale, cari servesc numai cauzei duşmanilor noştri, propovăduind înfrăţirea şi iubirea reciprocă *românească* pentruca, cu puteri unite să putem sta în faţă numeroşilor nostri duşmani atât externi cât şi interni.

La Feleac — comună lipsită de Evrei — popor disciplinat, sănătos, plin de viaţă.

La Someşeni de-asemenea. O singură familie jidovească deţine o crâşmă la numai 38 m. depărtare de biserică, deci la o distanţă excepţionabilă din punct de vedere legal, ceeace se aduce prin aceasta la cunoştinţa autorităţilor noastre pentru procedarea în conformitate cu prevederile legilor. — Vrednicul preot gr. or. dl I. Demian a anunţat publicul ca ieşind în curtea bisericii să dea ascultare vorbitorilor cari vor arătat primejdia dismembrării noastre în diferitele secte religioase.

La Ciucea — comună în întregime sub speculă jidovească — prin recomandarea dlui Dr. L. Grapini membru în Comitetul judeţan al L. A. N. C., harnicul protopop gr. cat. dl I. Truţia a primit şi recomandat publicului pe luptătorii contra sectelor religioase. Asistând la Sf. Liturgie s'a remarcat o deosebită disciplină şi cucernică credinţă între poporeni. S'a remarcat totdeodată în convorbirile cu sătenii, în comună, o mare mizerie economică şi o şi mai mare nemulţămire şi spirit de revoltă, atribuite tratamentelor diferitelor guvernări, apoi agitaţiunilor nepermise ale diferitelor partide politice, precum şi stării de fapt că prin reforma agrară s'au făcut diferite părtiniri neleale.

La comuna Bologa — lipsită de Jidani — delegaţiunea L. A. N. C. — deşi i s'a anunţat sosirea abia cu o oră înainte — a fost întâmpinată de un număr mare de săteni, care număr se potenţa în mersul spre locul întrunirii, unde dl Dr. L Grapini a prezentat oaspeţii prin o vorbire însufleţită arătând însemnătatea aviaţiei şi necesităţii jertfei publice — prof. dl N. Popa a desvoltat chestiunea evreiască din toată punctele de vedere; dl Dr. L. Isaicu a relevat însemnătatea L. A. N. C. care în Bologa găseşte întruparea ideilor naţionaiste, în fapte; dl I. Codreanu face un scurt istoric al propăşirii Bologanilor prin cooperative, având de stâlp pe uuul dintre cei mai activi membri ai L. A. N. C. în persoana dlui I. Potra, care încheie apoi şirul cuvântărilor mulţumind oaspeţilor pentru atenţiunea ce au dat comunii Bologa şi exprimând profunda recunoştinţă pentru dl prof. I. Ç. Cătuneanu Preşedintele L. A. N. C. Şedinţa s'a încheiat într'un elan de însufleţire şi vrednicii săteni se împrăştie plini de admiraţie pentru tot ce e bun şi românesc.

Impresia generală este că prin o activitate pur ligistă, având îndrumători ca neobositul primar al acestei comune, chestiunea evreiască ar putea fi rezolvită în timpul cel mai scurt şi cu mijloace absolut pacinice. Comuna întreagă e legistă. Societatea evreiască care deţinea ca proprietar cariera de peatră a fost înlocuită prin cooperativa „BOLOGANA", care cooperativă a silit şi întreprinderea de exploatare de peatră — evreiască — dela Poieni să înceteze orice lucru. Biserica, firma cooperativei precum şi toate instituţiunile ce răsar ca din pământ se fac în simbolul Svasticei. Se lucrează fervent la înălţarea noului templu al Casei Naţionale. Poporenii sunt bine, în linişte şi de pe feţele lor se citeşte mulţămire, fericire şi încredere în viitorul acestui neam, putând servi de model tuturor celorlalte comune din Ţară cari nu lucrează nimic şi cari se lasă conduse de agitaţiuni sădind numai nemulţămiri şi duşmănie între fraţi.

CRONICAR

Şcoala secundară în lumina bacalaureatului

Sub titlul de mai sus [1]) dl G. A. Dima, profesor la universitatea din Cluj, folosind dosarele oficiale, a publicat un interesant studiu didactic şi statistic în care sunt concentrate, expuse şi în parte lămurite rezultatele constatate cu prilejul examenelor de bacalaureat ţinute în ultimii trei ani. Chestiunile exspuse în acest studiu sunt arătate în următoarea înşirare a titlurilor de capitole:

1. Pregătirea candidaţilor la bacalaureat.
2. Părerile comisiunilor de examen asupra bacalaureatului.
3. Necesitatea controlului şi a sancţiunilor.
4. Statistica bacalaureatului pe ani, pe regiuni, după sexe şi după calitatea reuşiţilor.
5. Cele mai bune şcoale secundare. Fetele mai harnice decât băieţii.
6. Bacalaureatul şi şcoalele minoritare din Ardeal.
7. Comparaţie între şcoalele Statului şi cele minoritare din regiunea Cluj.
8. Dosarele examenului de bacalaureat.
9. Bacalaureatul şi frauda.
10. Presa şi bacalaureatul. Necesitatea acestui examen.
11. Propuneri de îmbunătăţirea examenului de bacalaureat.
12. Doleanţele comisiunilor examinatoare.

Ocupându-se de pregătirea candidaţilor la bacalaureat, autorul afirmă, că aceştia au fost în ultimul an 1927 ceva mai bine pregătiţi aproape la toate materiile, decât au fost în Iunie 1925. O dovadă, după dsa, că bacalaureatul i-a făcut pe elevi să aibă ceva mai mult grija şcoalei. Mai binişor pregătiţi s'au prezentat la limba română, totuşi progresul înfăptuit e încă departe de a fi mulţumitor. S'au constatat numeroase cazuri de necunoaştere a celor mai elementare reguli de gramatică şi de ortografie. In deosebi e foarte redusă lectura particulară a elevilor. Aceştia citesc foarte puţin şi adesea n'au cunoştinţă nici de multe din scrierile de seamă ale literaturii române.

In ce priveşte limba română se constată faptul îmbucurător, că şi minoritarii au făcut frumoase progrese, relativ mult mai mari decât elevii români dela şcoalele statului! Din statisticele, ce le prezintă autorul, se constată, că examenul de bacalaureat i-a silit pe băeţi să muncească mai mult, căci procentul celor reuşiţi a crescut dela 38,7 (în 1925) la 45,8 în 1927.

In general se constată, că fetele se prezintă mai bine pregătite decât băeţii. Procentul celor reuşite a fost de 52 în 1925 şi de 51,2 în 1927.

Procentul celor reuşiţi, băeţi şi fete le un loc, a fost de 42,2 în 1925 şi de 47,3 în 1927.

Din cei 11768 de bacalaureaţi reuşiţi în ultimii trei ani 8116 sunt băeţi şi 3652 sunt fete; o fată la 2,2 băieţi. O constatare îngrijoratoare este următoarea: majoritatea celor reuşiţi au obţinut nota *limită*. Note bune, dela 8 în sus, au obţinut numai 2,5 la sută! E o dovadă

[1]) Editura Socec. 1928.

că rezultatele ce le dă azi şcoala secundară sunt foarte slabe.

O atenţiune deosebită a dat-o autorul şcoalelor minoritare din Ardeal. Reproducem textual:

„Toate şcoalele minoritare, luate în bloc, din regiunile Cluj, Oradea şi Timişoara au făcut progrese simţitoare".

Progrese mai mari au realizat şcoalele minoritare din regiunea Cluj. Procentul candidaţilor noi reuşiţi la bacalaureat, a crescut în regiunea Cluj dela 20,6 cât a fost în 1925 la 36,8 în 1926, o creştere de 80 la sută! Acesta este, zice autorul, cel mai mare progres relativ ce s'a realizat în toată ţara de vreo regiune şcolară, în ultimii trei ani. Aceasta e o dovadă că examenul de bacalaureat a fost de mare folos pentru şcoalele minoritare. Minoritarii n'au nici un motiv să fie nemulţumiţii. Statistica bacalaureatului după confesiuni ne arată că şcoalele romano-catolice, reformate şi izraelite au făcut progrese simţitoare, pe când cele săseşti au dat îndărăt! Progresele cele mai mari le-au realizat şcoalele izraelite, care au adaptat ca limbă de predare limba română. Dela 30, procentul celor reuşiţi în 1925, a crescut la 54 în 1927! Şi fapt dureros pentru noi este următorul: dintre absolvenţii tuturor celor 20 de licee de stat şi confesionale din regiunea Cluj, absolvenţii liceului evreesc din Cluj au obţinut cele mai bune note la studiile naţionale: limba română, istoria Românilor, geografia României şi instrucţia civică!"

Atragem atenţia marelui public românesc, special tineretului studios şi profesorilor de licee asupra acestor constatări riguros obiective şi dureroase; şi întrebăm mai ales pe profesorii de licee, cum au pregătit pe fiii de Români aşa de puţin, în cât elevii jidani, la liceele jidoveşti au dat dovadă de o mai temeinică cunoaştere a limbii şi istoriei româneşti decât Românii. Iată o slăbăciune, pornită din indolenţă, căreia trebuie să-i punem capăt cu un ceas mai înainte.

Redacţia.

Corespondenţă din Beiuş (Bihor)

Pentru o cauză naţională. (Apel)

Intinsul masiv în formă de potcoavă, al Munţilor Apuseni, cu vârfurile lui: Cucurbăta, Găina, Poiana, Boceasa, înzăpezite până târziu în dricul verii, îl putem considera ca şi una dintre nepreţuitele şi inaprobiabilele podobe ale Ţării. Nu înzadar i-au îndrăgit pe aceşti munţi, venetici, drumeţi trecători, cari apoi au căutat să nu-i mai părăsească, şi s'au adăpostit pe vecie la poalele sau în văile lor.

E cazul marelui alpinist Iuliu Ţăranu, care viaţa întreagă aci şi-a hoinărit-o iarna, vara căci în oricare anotimp aceşti munţi sunt ispititori de frumoşi averea întreagă şi-a cheltuit-o croind la drumuri, poteci poduri, trecători prin sălbatecile văgăuni, prin secularele păduri şi peste ameţitorii păreţi de piatră la picioarele cărora un pârău năvalnic se rostogoleşte din cascadă în cascadă. Iar dela vremea lui Ţăranu au trecut abia câteva decenii. Munţii sunt aceiaşi dar văduviţi de neobositul lor tovarăş (e înmormântat în modesta staţiune cu băi termale şi la poalele acestor munţi. Moneasa).

Pasiunea lui Ţăranu n'a rămas însă ne urmată de alţii. Şi ce era mai natural ca pe intelectualii, care-şi „trăiesc traiul şi-şi mâncă mălaiul" în oraşele din apropierea acestor munţi — Beiuşul era cea mai admirabilă poziţiune în această privinţă. Din aceste motive în Beiuşul românesc deja mult înaintea marelui războiu mondial se înjghebă un „Club turistic" mulţumită în mare parte neobositului şi vrednicului urmaş alui Ţăranu prof. *Ion Buşiţia* care faţă cu antecesorul său avea şi are avantajul de a fi un artist, deci mai înţelegător, mai pătrunzător, mai imediat cu cântecul codrului şi şopotele pământului.

Acest „Club" învechit şi el, învechiţi şi oamenii cari l'au format odinioară, singur preşedintelui Buşiţia vremea nu i-a stricat (el zice, că munţii sunt de vină) s'ar pune pe lucru, şi ar menţine continuitatea îndreptând nouile generaţii spre frumosul reconfortant şi sănătos al naturei, dar o piedecă mare, absolut îl opreşte şi desfiinţează. Anume; cărările, podurile, trecătoarele lui Ţăranu s'au stricat, le-au şters frunzele avalanşele iernii le au rupt şi surpăturile le-au acoperit. Iată cum Munţii Apuseni s'au închis în sgârcenia lor, iată cum ameţitoarele înălţimi, stâncile enorme, peşterile cu gheţari, unice în tot masivul Carpatic şi alte alcătuiri nedescriptibile de frumoase, nu le mai putem cerceta, nu ne mai pot încânta şi nu ne mai pot extazia numai şi numai din vina noastră.

Inainte cu câţiva ani turişti, din toate părţile Ardealului veneau la noi. Astăzi de geaba, nu le mai putem arăta nimic, nu le putem oferi de cât vederi generale ale munţilor, căci pe ei nu ne putem sui şi nici văile lor nu pot fi străbătute.

Chestiunea aceasta are şi importanţa ei stategică. Atunci când se lucrează la „drumul Moţilor", pe creştetele Biharei nu se face altceva de cât şoseaua naţională, pe care firesc o complectează potecile tainice întortochiate dar nepreţuite pentru acei cari, necunoscători fiind se rătăcesc în întinsele păduri, poieni şi masive de stânci.

Apoi să nu uităm; importanţa specificului acestora au fost evidenţiate în diferite domenii de oameni cari se consacră ştiinţei. Bunăoară savantul nostru Racoviţă a cutreerat la rând toate peşterile Munţilor Apuseni, găsind un bogat material de exploraţiune. Un asistent (numele îmi scapă) al profesorului Mrazec dela Bucureşti a făcut acelaş lucru. Savanţii francezi Jannel şi de Martonne de asemenea au petrecut o vară întreagă aci făcând cercetării şi contemplând cu admiraţiune armonioasele înclinaţiuni.

Pentru marele serviciu pe care „Clubul" nostru se însărcinează să-l facă încă nu e târziu căci profesorul Buşiţa ne mai poate sta într'ajutor, necesităm deci un singur lucru, bani, de tre ori bani. Suma nici nu ar fi aşa de mare. Un mecenat înţelegător ne-ar putea scoate din încurcătură. Intrucât încă nu l-am găsit, apelăm la publicul românesc cu adevărat înţelegător atât pentru marile interese naţionale cât şi pentru propriile sale plăceri, ca să ne sprijinească, dându-ne contribuţia sa materială, procurându-ne astfel posibilitatea de a învinge această inconvenienţă această piedecă redând munţii noştrii Apuseni, turismului, excursiilor calmante de nervi, reînviorătoare de organism, hoinăriilor cari te fac să-ţi iubeşti ţara, să-ţi apropii neamul opincar şi cioban, şi cari î-ţi dau senzaţia bogăţii etice prin frumosul îmbelşugat pe care ţi-l împărtăşesc darnici şi generoşi.

Să înviem vremurile lui Ţăranu pentrucă este un mare interes naţional şi etatic la mijloc.

Orice contribuţiune se poate trimite pe adresa Banca Agrară S. A. filiala Beiuş (jud. Bihor.) cu menţinea pt. Clubul turistic.

(I. S.).

Cazul de la Huedin

Gazetele minoritare şi mai ales cele evreieşti au dat o deosebită importanţă cazului ce s'a petrecut în a doua zi de Crăciun la Huedin în ce priveşte spargerea alor 2—3 geamuri evreului Baruch Hogo notar public numit aci în ţinutul acesta atât de expus din graţia guvernului Averescan.

Aceasta persoană marcantă înainte de război era un mic advo-căţel în Alba-Iulia şi neavând — din cauza nepriceperi — nici o clientelă, dar ca un bun patriot de pe vremea aceia şi sprijinint fiind de elemente jidano maghiare şi mai având norocul că pe aceia vreme ministrul justiţiei maghiare era tot un evreu cu numele Vázsonyi care înainte de căderea guvernului maghiar cu o zi la numit de notar public la Abrud, în ciuda tuturor protestărilor făcute de inteligenţa română din Abrud. Venit la Abrud. Acolo prin linguşala sa caracteristică şi prin ura care o manifesta faţă de tot ce e românesc a putut exista până la finea războiului, când însă sub scutul baionetelor jandarmilor unguri a trebuit să părăsească Abrudul pentru totdeauna. A fost un explotator al elementului românesc din Abrud, aşa că în cancelaria sa numai de dragul banilor îi lasă pe bieţii moţi să între, altfel doamna sa un tip adevărat de evreu revoltându-se îi poruncea ca să nu permită valahilor puturoşi întrarea în birou că murdăresc podelele şi mobilarul. Acest tip acum din bunavoinţa guvernelor româneşti şi cu sprijinul unor elemente româneşti jidovite pentru spargerea alor câteva geamuri vreau să îl facă martir al manifestaţiilor studenţeşti, atunci când ar trebui înlocuit imediat şi numit un român de care atâţia avem dar nu sunt sprijiniţi. Elementul curat românesc din Huedin revoltat de numirea lui ca notar public a făcut la timpul său paşii necesari pentru înlocuirea lui dar înzadar, că guvernele româneşti îl susţin în ciuda tuturor românilor respective a moţilor ţinutului acesta pe un jidan într'un post cu un venit net anual aproape de Lei 1,000.000.

Atragem atenţiunea dlui Ministru de justiţie asupra persoanei dlui Baruchn Hugo în pace nu va fi în acest ţinut până când acest evreu încarnat nu va fi înlocuit cu un element român.

Am spus aceasta pentru a avea o idee de persoana cea marcantă căruia i-sa spart celea câteva geamuri pentru al face atent că românul ţine minte.

VIOREL PIPOŞ student
Acad. Com. Cluj

Conespondenţă din Dej

Onor. Red. a Rev. Infr. Românească, Cluj!

Subsemnatul abonat al preţioasei Dsta. Reviste cu onoare Vă aduc la cunoştinţă următoarele Marţi în 7 c. jidani au făcut o petrecere, bal, aci în Dej, ei s'au prezentat mai mulţi în costume Româneşti şi cu cât 5—6 salbe de taleri de aur, şi argint, pe piept, Această badjocorire a costumelor noastre s'a făcut cu concursul aşa zisei: inteligenţa română, care a (furnizat) costumele împrumutându-le. De oarece prin inconştienţa acestor inteligenţi au ajuns jidani domni pe pieţele acestei Ţeri, şi fiind că aceşti „inteligenţi“ habar n'au că pot se'i ajungă soartea celor din Rusia, Vă rog se'i lecţionaţi exemplar. Vă rog faceţi toate sforţările pentru reunirea tuturor organizaţiunilor antisemite, formându-se o putere împunătoare, astfel şi publicul ar prinde de nou curaj. „De oarece credinţa fără fapte moartă este“ eu cred că lupta numai aşa s'ar putea da cu efect dacă s-ar infiinţa tot feliul de magazine Româneşti de mărfuri, declarându-se boicot general faţă de tot ce este jidănesc, astfel nu ar fi lipsă de legiferări, în feliul acesta avrei ar părăsi locul iar comerciul român ar prinde aripi, în aşa fel nu s'ar scrie atătea inzulte la adresa tineretului şi a ţări din contră ar fi siliţi şi duşmani noştri să recunoască că lucrăm cu cap şi aceasta dacă e posibil în legătură cu celealte popoare creştine. Vă rog binevoiţi a mă informa ce este cu „Banca apărarea Naţională“ care s'a fost înfiinţat cam de 3 ani fără ca se ni se fi făcut o dare deseamă?!

Dej, la 21 Aprilie 1928.

Dorindu-vă izbândă

Z. Mihăilă
tinichigiu.

La Conservatorul de Muzică şi Artă dramatică din Cernăuţiu s'au dat în ultimul timp două producţiuni şcolare. Ne luăm îndrăsneala a reproduce (aşa dupăcum sunt în programele tipărite) numele *tuturor* elevilor executanţi ai programului unei producţiuni (din 19. II. 1928): Nastasi Lucian, Gotttlieb Hedi, Buchholz Gertrude, Christof Hedviga, Kern Elisabeta, Ellenbogen Sidonie, Zadubrowska Franziska, Rothleder Aurelia şi Goldschmied Jeanette; şi pe-ai celeilalte producţiuni (din 26 II 1928): Maurüber Iosef, Hallenberg Pepi, Lass Francisc, Maurüber Iulius, Vainştoc Iosif Barac Leon şi Schönbaum Martin. lăsând la dispoziţia Onoraţilor cetitori să binevoiască a constata câţi din cei de mai sus sunt Români şi câţi străini — jidani. Ori este şi aceasta o dovadă pentru noi de a sta nepăsători faţă de primejdia evidentă ce ne ameninţă tot mai mult? ori este pentru celelalte ţări din lume o dovadă că România nu este inundată peste măsură de pretinsul popor persecutat de noi? Şi pentru acest Conservator s'a aprobat atât din partea Consiliului de Ministri cât şi din partea Parlamentului Ţării Româneşti — acum mai nou — cumpărarea unui edificiu, în sumă de câteva milioane, pânăcând celelalte Conservatoare mai vechi şi mai româneşti (cel din Cluj, Bucureşti şi chiar din Iaşi) sunt adăpostite în cele mai infecte edificii ale oraşului respectiv şi pe lângă toate inzistenţele şi intervenţiile de ani de zile nu i-a reuşit nici unuia să fie milostivii cu un adăpost cât de puţin corăspunzător, decât tocmai Conservatorului din Cernăuţiu, care ca Instituţiune de Stat abia există de un an şi care dupăcum se constată din programele amintite nu e chiar de loc românesc. Jidanii prin influenţe oculte, prin politiciani jidoviţi, au obţinut acest rezultat, pentru-că este vorba de progresul fiilor lui Israel la şcoli plătite de statul român.

Cercetează şi cugetă Române cinstit dacă L. A. N. C. bate câmpii sau se bazează pe realităţi; aprofundează durerile acestui neam şi pământ şi constată dacă aceste dureri sunt invenţiile neintemeiate ale membrilor acestei Ligi sau ele sunt reale.

INFORMAŢIUNI

Adunarea L. A. N. C. (statutare) la Focşani. In 20 Aprilie a. c. s'au întrunit Comitetul Central, Marele Consiliu şi Fruntaşii Ligii pentru a hotărâ reunirea celor două fracţiuni ale mişcărei naţionaliste creştine.

Au participat la această măreaţă întrunire 41 persoane, şi 3 prin delegaţii. — Intrunirile s'au ţinut în ospitaliera casă a dlui General Dr. Ioan Macridescu vicepreşed. L. A. N. C. (Statutare.)

*

Adunările L. A. N. C. Comitetul Central Executiv şi Marele Consiliu al L. A. N. C, în şedinţele ţinute la Focşani în zilele de 20 şi 21 Aprilie a. c. au hotărât ţinerea a trei mari întruniri publice. Şi anume: una în Bucovina, a doua în Ardeal şi a treia în Vechiul Regat.

Intrunirea din regiunea Bucovinei şi a judeţelor apropiate se va ţinea la Suceava în ziua de 20 Mai a. c.

Data şi locul celorlalte două adunări se vor anunţa în numărul viitor al Revistei.

La toate aceste întruniri, vor lua cuvântul fruntaşii L. A. N. C. din toată ţara, între cari dnii prof. univ Traian Brăileanu preşed. Reg. al Bucovinei, Ioan Zalea Codrennu, prof. univ. Dr. Corneliu Şunuleanu, preşed. reg. al Moldovei, Dr. Titus Mălaiu prof. la Acad. teolog. din Gherla şi secretarul gen. al L. A. N. C, şi toţi fruntaşii principali ai Ligii din ţară în frunte cu preşedintele dl I. C. Cătuneanu prof. la universitatea Cluj.

*

Ziua aviaţiei în Şiria jud. Arad. In această fruntaşe comună — cu un nume bine stabilit în istoria politică a românilor din părţile ungurene — nu s'a ţinut parastasul ordonat de autorităţile civile şi decele bisericeşti, pentru aviatorii morţi.

Oare într'a tâta să se fi atrofiat conştiinţa naţională a slujitorilor altarului dela Biserica românească, drept credincioasă din Şiria?

Aşteptăm un răspuns dela cei visaţi.

*

Inspecţia CFR. din Cluj Bir. M. 5 prigoneşte Svastica. „Bologona" Cooperativă de producţia petrelor de granit pentru pavaj, din comuna Bologa jud. Cluj, având închiriat dela administratia CFR. un teritor pentru depositarea petrelor, în gara Poeni, ş'a afişat firma, incadrată între două svastici — conform art. 3 din contract. Prin ordinul No. 335 din 21 April a. c. emis de susnumita Inspecţie şi semnat de dl Şuteu, Cooperativa Bologana, este provocată să schimbe tăbliţa cu Svastica — sub notiv că jigneşte călătorii (internaţionali de pănura lui Iuda Iscarioteanul N. R.)

Domnilor dela Inspecţia CFR. din Cluj nu fiţi atât de slugarnici, şi gata de a împlini dorinţa oricărui Jidan anonim, care se cutremură la văzul Svasticei din gara Poeni. — Acest semn este al nostru şi al Strămoşilor noştri, precum triunghiul suprapus este simbolul ocrotitor al jidovimei.

Nu vă atingeţi de Svastică!

Cui nu-i place acest „Semn" 卐 să plece din România! Ne-am înţeles?

*

Francezul Revé Fougeret, cere înscrierea în Legiunea „Arhanghelului Mihail". In urma imenselor greşeli ale lui A. C. Cuza care a provocat sciziunea din L. A. N. C. iau acum mai recent a înpedecat renuirea celor două Ligi, tinerii naţionalişti în frunte cu Corneliu Z. Codreanu, Ioan Moţa şi ceilalţi stâlpi ai mişcarei studenteşti din 1922 au format Legiunea „Arhanghelului Mihail" cu sediul în Iaşi, având ca organ de publicitate revista „Pământul Strămoşesc".

In luna Ianuarie a. c. Legiunea „Arhanghelului Mihail" a redactat în patru limbi (franţuzeşte, englezeşte, nemţeşte şi italieneşte) un memoriu care cuprindea origina luptei naţionaliste din România, contra pericolului jidonesc, care pericol a făcut din congresul studenţesc dela Oradea aceia ce s'a văzut şi auzit. — Acest memoriu avea de scop să lumineze opinia publică creştină, universală asupra chestiei jidoveşti din România şi să spulbere calomniile şi atacurile presei jidoveşti internaţionale — brodate pe întâmplările dela Oradea; pentru ca să ne scoată pe noi Românii — care am fost atât de ospitalieri cu acest neam păcătos al lui Iuda, drept canibalii cei mai sălbatici de pe pământ.

Ca urmare la acest memoriu, cetim în „Pământul Strămoşesc" No. 7 din 1 Aprilie a. c; că francezul Revé Fougeret din Nisa, a cerut încă 20 de memorii pentru plasare pe la ziarele creştine din Franţa, şi a cerut să fie înscris în Legiunea „Arhanghelului Mihail".

Totuş nu suntem aşa de sălbatici, cum ne descriu Jidanii!

Cotisaţii pentru fondul L. A. N. C. Statutare. După refusul dlui A. C. Cuza de a primi unirea pe baza Statutelor şi Regulamentului din Septembrie 1925, ostaşii devotaţi ai mişcărei naţionaliste creştine pe lângă contribuţia morală au început şi contribuţia materială.

Dorim ca bunul lor exemplu să fie imitat, sau chiar întrecut de Bunii Români. Iată numele contribuabililor la fondul L. A. N. C. (statutare): I. C Cătuneanu Cluj Lei 500, Ştefan Peneş 500, Nicolae Popa 500, Artene Istrate 200, M. Nemeş 100, A. Rosca 60, Mica „Sentinelă", Dna Tiţa Pavelescu, Focşani 200, Const. Vasiliu Adjud 40, O colectă improvisată în călătoria Focşani—Cluj 200, S. A. Cluj 200, Ioan Petru Bologa 500, Cosma Haşiu Bologa 100. Total Lei 3100

*

Aducem la cunoştinţa acţionarilor dela Banca Apărarea Naţională, cu sediul în Bucureşti strada Regală No. 18, că numita bancă a început a plăti dividende de 10% pe exerciţiul anului 1927. Dividendele se plătesc la Cassa băncii personal acţionarului sau unui împuternicit al său.

*

Un nou drapel să înalţă! In ziua de Sf. Gheorghe la 23 Aprilie a. c. s'a sfinţit la Braşov drapelul restauratorilor, hotelierilor etc. români din oraşul şi judeţul Braşov. Societatea este constituită din Septembrie 1927 sub presidenţia inimosului restaurator român *Gheorghe Zachiu* proprietarul restaurantului *Corona veche* din piaţa rozelor, ajutat de un viguros comitet compus din inimoşi şi buni români. Inaugurarea s'a făcut după un vechiu obiceiu românesc, sf. slujbă fiind servită de trei preoţi, în piaţa Libertăţii din Brasov. Naş a fost dl Dr. N. Lupu ministrul muncei, care a urat prosperitate societăţii şi perfecţionare branşei de restansator, promiţând în acelaş timp ajutorul statului pentru promovarea societăţilor româneşti de acest fel.

Noi numai bucura ne putem, când se mai ridică câte un tricolor românesc, care reprezintă branşe compuse numai din români, căci suntem siguri că aceste drapele vor ingroşa rândurile armatelor, cari luptă pentru romanizarea economiei naţionale, mai sunt după deviza voastră: „România să fie a românilor". Urăm noului tricolor izbânda definitivă în lupta, care a început-o şi cu Dumnezeu inainte.